

Co przynosi nowe prawo przemysłowe na Śląsku

Polskie prawo przemysłowe obowiązujące od 1. lipca 1933 r. na obszarze Województwa Śląskiego wprowadza obok cechów wolnych cechy przymusowe.

Prawo to zasadniczych zmian w ustroju organizacyjnym cechów i związków cechowych nie wprowadza za wyjątkiem tego, że znosi komisje egzaminacyjne na czeladników przy cechach wolnych, pozostawiając natomiast takie komisje przy cechach przymusowych, oraz nadaje osobowość prawną związkowi cechowemu z chwilą zatwierdzenia ich statutu przez władzę wojewódzką.

W miejsce Komisji egzaminacyjnych czeladniczych przy cechach wolnych, ustanowione zostaną odpowiednie Komisje egzaminacyjne przy Izbie Rzemieślniczej i mogą być ustalone w poszczególnych miejscowościach w miarę potrzeby.

Jednocześnie wprowadza polskie prawo przemysłowe dowód uzdolnienia t. zn., że kto rozpoczyna samoistne prowadzenie rzemiosła (na własne imię i własny rachunek), winien wykazać się przed władzą przemysłową I instancji, że posiada zawodowe uzdolnienia do prowadzenia danego rzemiosła. Temi władzami przemysłowymi są: Starostowie oraz Magistrowie, miast powyżej 10.000 mieszkańców.

Za dowód uzdolnienia uważa się:

1. dowód złożenia egzaminu na mistrza rzemieślniczego;

2. dowód złożenia egzaminu na czeladnika w połączeniu ze świadectwem co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika.

Wyjątkowo za dowód uzdolnienia zawodowego w okresie pięcioletnim po dniu wejścia w życie polskiego prawa przemysłowego, uważać należy także zaświadczenie urzędu gminnego, wydane za zgodą Izby Rzemieślniczej, stwierdzające, że odnośna osoba pracowała u rzemieślnika, prowadzącego samoistnie dane rzemiosło, przez najmniej lat pięć.

Dowód uzdolnienia zawodowego przedłożyć należy władzy przemysłowej I instancji przy zgłoszeniu rozpoczęcia prowadzenia samoistnego rzemiosła.

W zgłoszeniu należy podać:

1) imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową i miejsce zamieszkania, rozpoczynającego prowadzenie rzemiosła,

2) rodzaj rzemiosła z dokładnym określeniem przedmiotu przedsiębiorstwa

3) miejsce prowadzenia rzemiosła (siedziba i lokal),

4) firmę przedsiębiorstwa, jeżeli warsztat jest osobą prawną.

Władza przemysłowa I instancji winna wydać w ciągu 30 dni licząc od dnia zgłoszenia kartę rzemieślniczą, jeżeli zgłaszający wykazał uzdolnienie zawodowe, w przeciwnym zaś razie zabroni dalszego prowadzenia rzemiosła.

Co do sprawy kształcenia uczniów zauważyć należy, że w myśl polskiego prawa przemysłowego wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznym kształceniem terminatorów tylko osobom, które nabyły prawo używania tytułu mistrza rzemieślniczego.

Prawo do kształcenia uczniów posiadają poza tym ci rzemieślnicy, którzy posiadali dotąd zezwolenie na ich zatrudnienie, a to przez 3 lata po wejściu w życie nowego prawa przemysłowego. W tym czasie winni złożyć egzamin na mistrza.

Zezwoleń na kształcenie uczniów polskie prawo przemysłowe nie przewiduje.

W końcu zaznaczyć należy, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu projektuje nowelizację prawa przemysłowego, według której przewidziane są większe uprawnienia dla Izby Rzemieślniczych w dziedzinie życia organizacyjnego niż dotychczas.

Zbiór zasadniczych pytań, zadawanych kandydatom przy egzaminach mistrzowskich.

1. Co to jest kalkulacja?

Czynność rachunkowa, polegająca na ścisłym obliczeniu wszystkich kosztów wykonania pewnych prac albo pewnego przedmiotu z uwzględnieniem odpowiedniego zysku w celu oznaczenia ceny.

2. W jakim celu rzemieślnik kalkuluje?

Aby dowiedzieć się ceny swego wyrobu lub ceny wykonania pewnej pracy.

3. Jak się da podzielić czynność kalkulacyjną?

Na dwie główne części składowe:

- a) obliczenie własnych kosztów
- b) doliczenie zysku.

4. Z czego składają się własne koszty?

- a) z kosztów materiału,
- b) " " robocizny,
- c) " " ogólnych.

5. Z czego składają się koszty materiału?

Z ceny za materiał według faktury i z kosztów dostawy materiału do warsztatu lub składu rzemieślnika.

6. Z czego składają się koszty robocizny?

Z wynagrodzenia za pracę, płaconego czeladnikowi, z wynagrodzenia obliczanego dla mistrza za jego pracę produktywną i z wynagrodzenia obliczanego przez mistrza za pracę produktywną uczniów w II i III roku nauki.

7. Z czego składają się koszty ogólne?

Z wydatków na utrzymanie warsztatu, na potrzeby biurowe, na utrzymanie warsztatu w ruchu, podatków, procentów od kapitału zakładowego przedsiębiorstwa i od pożyczek, kosztów amortyzacji maszyn, narzędzi i urządzeń warsztatowych, wreszcie z różnych wydatków nieprzewidzianych.

8. Jakich wydatków nie można liczyć do kosztów ogólnych?

Tych wszystkich, które mistrz ponosi dla utrzymania własnego i swej rodziny.

9. O czym winien rzemieślnik pamiętać przy kalkulacji kosztów ogólnych?

By nie obliczać ich zbyt wysoko ani zbyt nisko; nadto winien oszczędnie postępować przy wydatkach, inaczej bowiem zwiększy niepotrze-